



www.foaia.hu



foaia@foaia.hu



www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951



FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXVIII NR. 19

Vineri,
11
MAI
2018



Serbarea de adio
a absolvenților de la Liceul
„N. Bălcescu” din Jula

(Paginile 3 și 12)

Subiectele
bacalaureatului
la română în anul 2018

(Paginile 7 și 8)

Biserica Baptistă
din Chitighaz, la 100 de ani
în sunet de fanfară

(Paginile 5 și 9)



Calendar ortodox

14 mai, luni, Sf. Mc. Isidor; Sf. Sfințit Mc. Terapont
15 mai, marți, Sf. Cuv. Pahomie cel Mare; Sf. Cuv. Ahile, Ep. Larisei
16 mai, miercuri, Odovania praznicului Învierii Domnului; Sf. Cuv. Teodor cel Sfințit; Sf. Mc. Isachie, Simeon și Petru
17 mai, joi, (+) Înălțarea Domnului (Ispasul). Ziua Eroilor
18 mai, vineri, Sf. Mc. Petru, Dionisie și Hristina; Sf. Mc. Teodot și cele 7 Sf. Mc. Fecioare
19 mai, sâmbătă, Sf. Sfințit Mc. Patrichie; Sf. Mc. Chiriachi; Sf. Cuv. Memnon
20 mai, duminică, Sf. Mc. Talaleu; Sf. Cuv. Talasie; Sf. Cuv. Marcu Pustnicul. Duminica a VII-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic)

S-a constituit noul Parlament

În ziua de marți, 8 mai, prin depunerea jurământului noilor deputați parlamentari, aleși la alegerile legislative din 8 aprilie, s-a înființat noul Parlament al Ungariei.

Cu o zi înainte, Áder János, șeful statului, l-a invitat pe actual premier Orbán Viktor – care a fost candidatul la funcția de prim-ministru din partea coaliției Fidesz-KDNP, victorioasă în alegeri – să formeze noul guvern. În cadrul evenimentului desfășurat luni în Palatul Prezidențial, Orbán Viktor a răspuns afirmativ la această solicitare, informează Agenția MTI.

Prim-ministrul actual a fost invitat pentru a patra oară să formeze guvernul. El a declarat că i-a promis șefului statului că va servi Ungaria cu loialitate și devotament. Orbán a identificat ca principalele sarcini de care va trebui să se achite noul guvern păstrarea securității Ungariei și a culturii creștine a acesteia, promițând că se va folosi de toate mijloacele posibile pentru a pune în practică voința exprimată la 8 aprilie de către maghiari. Orbán Viktor a relatat că se pregătește să alcătuiască un guvern format din 14 membri, iar dintre persoanele pe care le va propune 7 provin din sfera politică, iar 7 din afara acesteia.



În imagine: Pe 4 mai și-au preluat mandatele de parlamentari purtătorii de cuvânt ai naționalităților din Ungaria, printre care și Traian Kreszta, reprezentantul românilor.

E.Ș.

Concurs de povești românești la Bichișciaba

Autogovernarea Românească din Bichișciaba organizează o nouă ediție a tradiționalului concurs de povești românești pentru școlarii români din Ungaria. Concursul care poartă numele regretatului Gheorghe Gros, inițiatorul și organizatorul acestei competiții la care au participat de-a lungul anilor sute de mici povestitori, va avea loc în ziua de vineri, 18 mai. Evenimentul se va desfășura la Casa Poveștilor din Bichișciaba (strada Békési, nr. 17). Startul concursului se va da dimineața la ora 9.00.

A.B.



Poza săptămânii



Telefonul nostru, cel de toate zilele...

Tipografia „Dürer” întreprindere fruntașă

Cu ocazia zilei de 1 Mai tipografia „Dürer”, cea care se ocupă și de tipărirea „Foii noastre”, a fost distinsă cu diploma și titlul de Întreprindere fruntașă. La festivitatea organizată cu acest prilej la Békéscsaba, documentul prețios a fost înmănat reprezentanților tipografiei de către Jenő Szántó, președintele C.C. al sindicatelor lucrătorilor din industria tipografică (în clișeu). Tot în cadrul acestei festivități, șase lucrători au obținut și titlul de Lucrător emerit.

Titlul de Întreprindere fruntașă i-a fost conferit tipografiei „Dürer” mai ales pentru frumoasele rezultate obținute în cadrul tipografiei, legării și ilustrării de cărți.



Se înnoiește turnul bisericii din Bedeu

Cei pe care îi interesează istoricul satului Bedeu din Hajdú-Bihar, pot afla din diferite izvoare că primele însemnări care atestă învecinarea localității datează din anul 1552, deși e probabil că localitatea e cu mult mai veche. În anul deja amintit, Bedeu număra șapte case. Dar, mai putem afla din aceste izvoare, că în 1686 turcii în retragere au incendiat localitatea, pustindu-o. Nu peste multă vreme însă, așezarea este colonizată din nou, mai ales cu „valahi greco-orientali”. În anul 1779 populația românească trece la religia greco-catolică.

Cam în acești ani s-a construit și biserica. În orice caz, registrele bisericești își conduc însemnările începând din anul 1881, de când datează primele însemnări matricole. De la această dată biserica a fost reconstruită în câteva rânduri. Turnul a fost de-



înălțat cu câțiva ani mai târziu, fiind sfințit în 1889. Turnul, construit dintr-un cadru de lemn acoperit cu table de tînchea s-a deteriorat destul de mult în ultimii ani, astfel reconstrucția a devenit necesară. Acum turnul s-a demontat (cum o arată și imaginea noastră), urmînd să fie reconstruit în decursul acestui an.

Articol apărut în Foaia Noastră, 15 mai 1978

Stimați cititori, acest colț de pagină îl vom dedica și în cursul acestui an amintirilor, vremurilor trecute. La evocarea acestora ne vom folosi de „Foile” vechi pe care le avem în arhiva redacției noastre. Fiți alături de noi în această călătorie în timp!

Pe copertă: Absolvenții Liceului „N. Bălcescu” din Iula în fața bustului revoluționarului român al cărui nume îl poartă instituția
Foto: Eva Șimon

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Serbarea de adio a absolvenților de la Liceul „N. Bălcescu” din Jula



(Mai multe imagini în pagina a 12-a)

Festivitatea de adio a celor 48 de absolvenți a început, la fel ca în fiecare an, cu depunerea de coroane la bustul lui Nicolae Bălcescu, aflat în fața liceului românesc din Jula. De aici, elevii claselor a 12-a A și B, conduși de dirigintele lor, au intrat în sala mare a Centrului Cultural Românesc cântând tradiționalul imn al absolvenților „Gaudeamus igitur”, unde erau deja așteptați de părinți și rude, de profesori și colegi.

După sunetul ultimului clopoțel, directoarea instituției, doamna *dr. Maria Gurzău Czeglédi*, s-a adresat cu cuvinte de încurajare pentru tinerii care se află acum în perioada bacalaureatului și care acum vor face un pas mare către adevărata Viață. „Dragă tinere, copilăria ta s-a stins ca un cântec. Ceremonialul de azi este dedicat ție, dragă tinere. Pe tine te cheamă viitorul, care o să-ți aducă multă lumină, dar trebuie să știi că din când în când te vor apăsa și nori grei, iar tu trebuie să fii puternic și pregătit și pentru aceste valuri mai grele ale vieții. Ai ajuns la o răscruce de drum, când trebuie să alegi dintre cărările care te întâmpină. Există o cărare nelimitată, care te îndeamnă la o viață libertină, ușuratică, egoistă, aventuroasă, iar la capătul acesteia îți poți da seama că ți-ai risipit timpul, că nu ți-ai îndeplinit menirea ta. Trebuie să știi însă că există și o cărare mai îngustă, care te îndeamnă la o viață calitativ umană, la o gândire faustiană, la respectarea legilor pământești și a celor dumnezeiești. Acestea sugerează respectul celor mai importante principii ale existenței umane, cum sunt credința, dragostea, dăruirea, decența, demnitatea, solidaritatea, toleranța. Trebuie să știi, dragă tinere, că în viitor tu îți vei putea construi o carieră axată pe multă știință și conștiință, dar toate astea să fie încălzite de iubirea față de semenii tăi”, i-a îndemnat directoarea pe elevii care au fost elevii acestui liceu timp de patru ani de zile.

Atât în discursul directoarei cât apoi și în programul literar al maturanzilor a ocupat un rol important Ziua Mamei, care în Ungaria se sărbătorește în prima duminică a lunii mai. După cuvântarea festivă a directorului, absolvenții au urcat rând pe rând pe scena deasupra căreia era scris mesajul festiv al zilei: „La revedere, școală dragă!”. Absolvenții s-au pregătit cu un program de poezii și cântece dedicate mamelor, prieteniei, despărțirii, viitorului, care au fost recitate în limbile română și maghiară. Elevii clasei a 11-a le-au înmănat celor 48 de absolvenți și celor două doamne diriginte, *Vera Cser* și *Silvia Cefan*, câte-o trăistuță și o floare.

La serbarea de adio au luat parte, alături de părinții și rudele absolvenților, și numeroase oficialități din Ungaria și România, ca de exemplu *PS Siluan*, Episcopul ortodox de la Jula, cei doi consuli generali de la Seghedin și Jula, *Daniel Banu* și *Florin Vasiloni*, *Tiberiu Juhasz*, președintele ATRU, reprezentanți ai Consiliului Județean Bichiș, ai autoguvernărilor și organizațiilor românești, profesori universitari din Budapesta, Arad și Timișoara.

Conform tradiției, la festivitatea de absolvire sunt înmânate și cele mai importante distincții și premii pentru elevii din clasele a 12-a.

În acest an, Placheta Bălcescu (premiu înființat în 1984 de Lucia Borza, prima profesoară de naționalitate română la Liceul „Bălcescu”, autoare de manuale și cărți pentru copii) a fost înmănată pentru doi elevi: *Cristofer Paks* și *Estera Ardelean*. Premiul „Pro Discipulis” a fost oferit din partea corpului profesoral al liceului și a fost acordat pentru patru eleve: *Angelica Boca*, *Beatrix Boca*, *Fruzsina Boca* și *Magdalena Dobra*.

Premiul doamnei profesoare *Iuliana Jurău-Rad* (prezentă și ea la festivitate) l-au primit două eleve care s-au remarcat prin cea mai bună conduită și ținută morală: *Estera Ruja* și *Döniz Poiendan*.

Premiul înființat de doamna profesoară *Ana Crișan* pentru cel mai bun matematician l-au primit în acest an: *Petra Révész*, *Ana Petrușan* și *Ecaterina Kelemen*.

Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria a acordat în acest an două premii, care au fost înmânate de către președintele *Tiberiu Juhász* pentru elevii *Kinga Juhász* și *Vivien Péntek*.

Premiul Autoguvernării Românești a Județului Bichiș a fost înmănat de către vicepreședintele *Teodor Marc* pentru eleva *Aliz Mihut*.

Parohia ortodoxă „Sf. Parascheva” din Jula, prin preotul *Petru Pușcaș*, a acordat o diplomă elevei *Victoria Borszéki*.

Profesorul universitar *Florin Cioban* de la Universitatea ELTE din Budapesta a înmănat câte-un premiu elevelor *Kinga Juhász* și *Aliz Mihut*.

Autoguvernarea Românească din orașul Jula, prin profesorul *Mihai Cserháti*, a oferit premii pentru elevii care au făcut parte din echipa de dansuri a școlii: *Petra Révész*, *Estera Ardelean* și *Cristofer Paks*.

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, prin vicepreședinta *Rita Pătaș*, a acordat un premiu pentru elevul care s-au remarcat la piese de teatru jucate în limba română: *Cristofer Paks*.

Au mai fost acordate două premii, din partea gazdei școlii, Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, celor două diriginte: *Vera Cser* și *Silvia Cefan*.

După înmânarea premiilor și încă înainte de a fi predați părinților, rudelor, absolvenții claselor a 12-a, împreună cu diriginții lor, au mers în sala profesorală, unde au cântat profesorii și oaspeților cântece de bun rămas.

E.Ș.



MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.
Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Sărbătoarea hramului Bisericii „Sfântul Gheorghe” din Bătania



La Bătania, în Biserica Ortodoxă Română ce poartă hramul Sfântului Mucenic Gheorghe, a avut loc, duminică, 29 aprilie, o frumoasă sărbătoare. Zeci de creștini din Bătania s-au adunat la slujba religioasă oficiată de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, cu ocazia serbării sfântului ocrotitor al locașului de cult. Cu acest prilej, au slujit alături de Preasfinția Sa la Sfânta Liturghie Arhierescă pr. paroh Marius Vidican, pr. Aurel Becan, protopop de Seghedin, pr. Florin Olteanu, protopopul Julei, pr. Liviu Iștoc, paroh la biserica din Curtici, și arhidiaconul Episcopiei din Jula, Emanuel Văduva. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de Corul Mixt al parohiei din Curtici, condus de Adrian Bugyi.

La finalul Sfintei Liturghii, PS Siluan le-a vorbit credincioșilor despre importanța întâlnirii personale a omului și, în special, a credincioșilor cu Mântuitorul Iisus Hristos, care are puterea de a ne cuceri inimile și de a dăruir vindecare sufletească și trupească doar prin cuvântul Său, conform pericopei evanghelice din cea de-a patra duminică după Paști, a vindecării slăbănogului din Vitezda, care deși avea foarte multă răbdare și căință în suflet, nu a fost vindecat de apa cea tămăduitoare a scăldătorii de la Vitezda, ci de cuvântul lui Hristos. Făcând referire la pericopa evanghelică, în cuvântul său de învățătură, Preasfinția Sa a arătat că Vitezda din zilele noastre este Biserica, locul unde primim vindecare sufletească și trupească, adresând totodată îndemnul de a participa la slujbele bisericii, locul unde sunt continuate minunile și vindecările făcute de Mântuitorul Iisus Hristos.

Preasfinția Sa a făcut referire și la Sfântul ocrotitor al bisericii, a spus că prin cuvântul împărtășit cu dragoste și tânărului Gheorghe în copilărie de către părinții săi, acesta a adus roade bogate și l-a întărit în credință pe cel care avea să se arate Mare Mucenic și Mărturisitor al lui Hristos, pentru care și-a jertfit și viața, cu bucurie. „Și chiar dacă Sfântul Gheorghe a plecat atât de tânăr din viața aceasta pământească, prin moarte martirică, iată că nădejdea și credința sa creștină nu i-au fost înșelate, căci el a devenit una dintre florile alese ale calendarului creștin, căruia prin purtarea de grijă și darul lui Dumnezeu i-au fost închinete nenumărate biserici, unde este



pomenit și chemat în rugăciune după atâția ani și foarte mulți creștini și creștine, din România și din lumea întreagă îi poartă numele până în ziua de azi”, a mai subliniat Preasfinția Sa despre Sfântul Gheorghe, demonstrându-ne prin pilda acestuia ce înseamnă să fii creștin adevărat.

PS Siluan a adus cuvinte de mulțumire clericilor, credincioșilor și corului, parohului bisericii, pr. Marius Vidican, această sărbătoare fiind printre primele evenimente organizate de acesta de când a primit spre păstorie această parohie frumoasă.

La slujbă au participat zeci de credincioși din localitatea Bătania, majoritatea dintre ei români originari din România, care în ultimii ani și-au cumpărat case în Bătania și au îmbogățit prin prezența lor micuța comunitate de români de aici. Au participat și oficialități, și oaspeți din Ungaria și România. La slujbă au luat parte și copii ai comunității românești locale, care urmează ore de religie la Școala Generală Românească „Lucian Magdu”, cu părintele Marius Vidican.

Toți cei prezenți au fost invitați apoi la o agapă frățească, potrivit tradiției, oferită de parohia Bătania la cantina școlii, care a încheiat practic sărbătoarea hramului.

A.B.



Biserica Baptistă din Chitighaz, la 100 de ani în sunet de fanfară

Evenimentul festiv a fost deschis sâmbătă, 5 mai, cu un concert aniversar de fanfară marcându-se 100 de ani de activitate misionară a fanfarei, iar sărbătoarea dedicată centenarului a continuat și duminică, în cadrul serviciului divin al Bisericii Baptiste din Chitighaz. Au cântat pentru slava lui Dumnezeu în aceste două zile majoritatea instrumentiștilor care au crescut în această biserică și au participat la acest eveniment festiv al comunității creștine

baptiste, în marea lor majoritate tineri și mulți frați din adunare. Dirijorii și instrumentiștii prezenți au mulțumit tuturor participanților prin armonia muzicii de fanfară, care reprezintă ecuația iubirii și slujirii Creatorului. Pentru aceste zile, s-au întors acasă și câțiva foști membri ai adunării baptiste care, datorită rolului fanfarei din Chitighaz, au studiat muzică și au devenit profesori de muzică și artiști ai unor orchestre de renume din Ungaria.

Distincția „Pentru localitatea Chitighaz”

În deschiderea evenimentului a luat cuvântul pastorul bisericii, *Füstös Gyula*, iar *Ștefan Cioca*, fost pastor la Biserica Baptistă din Chitighaz a prezentat istoricul fanfarei. La eveniment a fost prezentă și primărița *Maria Gyuricska Kalcsó*, care a vorbit despre rolul important pe care îl are fanfara în biserică, dar și în localitate, de multe ori fanfara fiind prezentă la evenimentele satului, cum ar fi serbările de 1 Mai, de Crăciun, concerte la festivalul satului, etc. Pentru activitatea rodnică și importanța fanfarei în viața satului, doamna primar a oferit fanfarei distincția „Pentru localitatea Chitighaz”.

Cum a rezistat fanfara timp de 100 de ani

Despre greutățile pe care le-a avut parcursul fanfarei, pastorul Ștefan Cioca a mărturisit următoarele: „Putem cugeta și ne putem aminti de greutățile prin care a trecut această fanfară. În urmă cu o sută de ani, alfabetismul era general în comună și, în astfel de timpuri, comunitatea noastră baptistă a reprezentat un înalt nivel de cultură. Cei din biserică au cunoscut notele muzicale, au cunoscut cântatul, fanfara, muzica, și au servit cu toate acestea bisericii, dar au reprezentat un înalt nivel cultural și au servit și în comună. Bineînțeles, în cei 100 de ani au trecut prin multe peripecii, ne putem gândi la timpurile cu sărăcie, cu mizerie, cu asuprire, cu neajunsuri în toate domeniile și tocmai de aceea trebuie să spunem că numai Harul lui Dumnezeu a asigurat toate condițiile prin serviciile fanfarei. Ne putem gândi cât de mult au costat acele instrumente, care nici astăzi nu sunt ieftine. Apoi, cât s-a lucrat pentru fanfară, fără multe unelte tehnice, au scris notele cu mâna și tot prin manuscris au fost multiplicare și puse la dispoziția fanfariștilor. Au fost și alte greutăți, au avut și lupte personale în biserică, dar Dumnezeu ne-a ajutat să trecem peste toate acestea. Atât conducătorii fanfarei, cât și trâmbițașii au avut un mare devotament pentru serviciul lor. Ne putem gândi la cel de-al Doilea Război Mondial, perioadă în care de fapt s-a distrus fanfara, din fanfariștii vechi, doar singurul fratele *Ioan Sarca* a mai servit în continuare, iar fanfara în 1947 a trebuit înființată din nou cu 25–30 de tineri, care s-au angajat să învețe. Ei au participat de câte 3–4 ori pe săptămână la instruire. Ne putem închipui ce jertfă mare a fost asta pe lângă școală și munca lor. Și așa cu pași mai mici sau mai mari s-a ajuns aici...”



„Rolul fanfarei este să deschidă inimile...”

Pastorul *Füstös Gyula* servește de mai bine de un an la Biserica Baptistă din Chitighaz. Ca fost muzician, acesta ne vorbește despre rolul fanfarei în biserică: „Am avut prilejul și ocazia să serbez mai multe centenare în diferite locuri în care am fost pastor mai înainte. O fanfară să țină 100 de ani și să nu dispară, să nu se oprească din lucru, este ceva de apreciat. Acestor oameni care se află aici probabil le-a plăcut muzica, din generație în generație au învățat să cânte, iar astăzi unii dintre ei au ajuns la un nivel foarte ridicat. Mulți dintre copiii fanfariștilor din Chitighaz au ajuns să cânte în diferite orchestre în Budapesta, la operă, la festivaluri de muzică. Sunt muzicanți care au pornit dintr-un sat pierdut, de la marginea țării, și au cucerit țara prin muzica lor. Fanfariștii bisericii sunt amatori și, din păcate, tot mai puțini în ultimii ani. Copiii lor au făcut școli de muzică, iar în cazuri mai rare, la sărbători sau concerte, cum a fost și cazul de astăzi, se întorc acasă și cântă împreună. Rolul fanfarei este să deschidă urechile ascultătorilor, ochii și inimile oamenilor. Mai demult, fanfara ieșea la diferite ocazii în stradă, făceau marșuri și tot satul auzea... Astăzi fanfara cântă doar în biserică. Eu am fost câteva decenii muzician profesionist în anii trecuți, înainte de a deveni pastor, și știu ce înseamnă să lucrezi în mod profesionist, să cânti cu acuratețe toate notele, dar pentru bani. Însă să cânti voluntar pentru biserică, să cânti cântări care au în adâncul lor ceva de spus pentru Dumnezeu, pentru credință, este total altceva. La fel eram și eu când cântam în fanfara din Biserica Baptistă din Oradea și simțeam cu totul altceva când cântam în Filarmonica de Stat din Oradea. Aici trebuie să-ți pui și inima, și asta se simte. Dacă muzicienii cântă din inimă, ascultătorii recepționează acest lucru.”



(Continuare în pagina a 9-a)

Concurs video pentru elevii români din Ungaria

Am văzut, am filmat, am creat!"

Îți place
să filmezi
cu telefonul
mobil?

Ești creativ și vrei
să popularizezi
comunitatea
din care provii?

Cunoști locuri,
persoane, întâmplări,
evenimente
interesante și ai vrea
să le faci cunoscute?

Dacă ai răspuns
cu „da”, trebuie
să participi
neapărat la
concursul nostru!



Redacția săptămânalului „Foaia românească” din Iula lansează un nou tip de concurs pentru elevii cu vârste între 10 și 18 ani din rândul naționalității române din Ungaria. Participanții la concurs vor

trebui să realizeze un film video cu tematică la liberă alegere, dar în care personajele, adică cei filmați, precum și reporterul, adică cel care filmează, trebuie să vorbească în limba română.

Cine poate participa?

● La concursul video pot participa elevi din clasele 5–8 ale școlilor generale românești și clasele 9–12 de la Liceul „N. Bălcescu” din Iula.



Cum se poate concura?

- Fiecare participant va trimite un material video despre un eveniment școlar, cultural sau sportiv, o prezentare despre un loc deosebit, un interviu cu o persoană apreciată, cu condiția ca cei care vorbesc să se exprime în românește.
- Materialul video nu trebuie să depășească 10 minute.
- Un participant poate concura cu un singur film.
- Termenul limită pentru trimiterea filmului este: 18 mai 2018.

Ce tematică să aibă filmul?

● Încearcă să găsești un subiect interesant, mai puțin cunoscut pentru public, cu care să captezi atenția și interesul privitorilor. Dacă ai nevoie de ajutor, întreabă-ți profesorii sau scrie-ne nouă pe email: foaia@foaia.hu.



Detalii tehnice:

- Pentru a participa la concurs, videoclipul trebuie trimis prin wetransfer.com către redacția Foi (foaia@foaia.hu), poate fi încărcat pe Youtube, iar link-ul aferent acestuia trimis la adresa foaia@foaia.hu. Este foarte important ca în email să precizați următoarele informații: numele concurentului, clasa, școala, număr de telefon.
- Videoclipul va fi inclus pe pagina de Facebook a Foi românești, unde va putea fi votat apăsând butonul „Like”.
- Materialele încărcate trebuie să fie lucrări proprii, originale, să nu folosească imagini ofensatoare sau un limbaj licențios.

Evaluare

Punctaj maxim: 100 puncte, din care maximum 30 puncte: numărul de Like-uri de pe pagina de Facebook și max. 70 puncte: evaluarea juriului. Criteriile de evaluare care vor fi luate în calcul sunt: legătura cu subiectul propus (30 puncte) și originalitatea materialului (40 puncte).

Premii:

locul I – 30.000 Ft;
locul II – 25.000 Ft;
locul III – 20.000 Ft

+ participare la o ședință de redacție la „Foaia românească” și la o filmare „adevărată” alături de echipa „Ecranul Nostru”

Cele mai reușite filme vor fi proiectate în „Ecranul Nostru”, emisiune a Televiziunii Maghiare.

Subiectele bacalaureatului la română în anul 2018:

Cântăreața Maria Ciobanu, relația dintre copii și tabletă, „Moara cu noroc” sau analiza a două pasteluri despre iarnă

Examenul de bacalaureat pentru elevii liceelor de naționalitate din Ungaria au început mai devreme decât pentru colegii lor de la liceele maghiare. Vinerea trecută, pe 4 mai, elevii de la școlile medii de naționalitate și-au susținut examenul în scris de bacalaureat, la limba maternă. Singura instituție din țară

unde s-a putut da examen la limba și literatura română este Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula, unde au dat examen în scris 48 de absolvenți, cu toții la nivel mediu. Deci, la fel ca în anii trecuți, nici acum nu a fost nimeni dintre elevii români care să fi solicitat examen de nivel superior.

La examenul de nivel mediu, absolvenții români au trebuit să dea dovadă de următoarele:

I. Primul subiect a fost înțelegerea unui text, cu titlul: „Maria Ciobanu – 60 de ani de carieră artistică” și răspunderea corectă la cele 11 întrebări formulate (90 de minute, max. 40 puncte), iar a doua parte a cuprins argumentarea sau redactarea unui text funcțional (cu 120–200 de cuvinte) alegând dintre două subiecte: A) Realizarea unui text (pe baza unui fragment) în care să se aducă argumente referitoare la utilizarea tabletei de către copii; B) Redactarea unei scrisori cu temă concretă (10 puncte).

II. La capitolul doi al examenului, elevii au avut de ales dintre două subiecte: 1.) Analiza literară a nuvelei „Moara cu noroc” de Ioan Slavici; 2.) Analiză comparată a două pasteluri: „Iarna” de Vasile Alecsandri și „Iarna pe uliță” de George Coșbuc. (150 minute, max. 40 puncte). Pe lângă cele 90 de puncte, absolventul a mai putut obține 10 puncte în plus, 8 din ortografie și 2 din caligrafie.

Pentru cititorii care doresc să-și testeze cunoștințele la limba și literatura română, publicăm mai jos subiectele primului capitol al bacalaureatului din 2018. Răspunsurile corecte și instructajul pentru evaluarea acestor teste se găsesc pe site-ul www.oktatas.hu.

I. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți la întrebări.

Maria Ciobanu – 60 de ani de carieră artistică

Maria Ciobanu, supranumită „ciocârlia cântecului popular românesc”, își încheie cariera artistică, după 60 de ani de activitate. Ea s-a născut într-o familie de iubitori ai cântecului popular în comuna Roșiile, județul Vâlcea. Tatăl său era un instrumentist popular, iar mama sa a avut o voce deosebită. Încă de mică, Maria, „guguia” pe dealuri în timp ce mergea cu animalele la pășunat.

„M-am trezit cântând, pentru că și mama și tata cântau și am cântat și eu de când eram micuță. Mă duceam cu oile pe câmp, cântam pe un deal de răsunau văile și pădurile, la Roșiile, unde m-am născut, și toate femeile se minunau: «I-auzi-o pe Maria lui Ion Ciobanu, ce glas frumos are!». Pe la vârsta de 5-6 ani mă puneam tatăl meu să cânt în fața musafirilor și le spunea: «Pe-asta mică am s-o fac mare artistă!». Și i s-a îndeplinit, iată, această dorință, dar și visul meu. M-am născut într-o familie cu aptitudini muzicale și am învățat să cânt de la tatăl meu, de la mama mea și de la fratele meu”, spunea Maria Ciobanu într-un interviu.

Oamenii din sat îi spuneau *Ciocârlia din Roșiile*. Toți o îndrăgeau și devenise *zâna satului*, fiind invitată să cânte la nunți, botezuri și la hora din Ciobănești sau din fața Primăriei.

Așa se face că a fost remarcată și dusă la București unde s-a înscris la un concurs pentru ocuparea unui post la *Ansamblul Ciocârlia*. În juriul din care făcea parte și Maria Lătărețu, din cei 400 de înscriși doar doi au trecut proba de foc: Irina Loghin și Maria Ciobanu. *Asta este cântăreața care-mi va călca pe urme*, a zis Maria Lătărețu. Maria Ciobanu a cântat în toată țara și în numeroase țări străine. Pretutindeni este întâmpinată cu nespusă căldură de iubitorii cântecului popular, iar presa îi lauda harul.

Foarte multe din melodiile interpretate de artistă au devenit foarte populare, mult îndrăgite de public, ca de pildă: „Șarpe, șarpe de dudău”, „Azi noapte când m-am culcat”, „Mult mi-i drag mie Marin”,



„la-mă dor și du-mă, du-mă!”, „Spune-mi neică, mergi, nu mergi?”, „Hăulesc gorjencele”, „Lie, ciocârlie” și multe altele.

În 1977, când a devenit laureată a Concursului interpreților profesioniști din țară, unul dintre membrii juriului a exclamat: „Nu e glas, e forță a naturii, e un miracol. I-ați ascultat trilurile «Ciocârliei»? Sunt neomenești, sunt chiar de pasăre a cerului. „Lie, ciocârlie” este cântecul cel mai apropiat de sufletul meu și a devenit ultracunoscut prin interpretarea mea, însă toate piesele din repertoriul meu îmi sunt dragi și am așezat în ele din întâmplările fiecărei mame, ale fiecărei femei, încât oricine le asculta să se regăsească în ele”, mărturisea Maria Ciobanu.

Maria Ciobanu și-a încheiat cariera artistică de 60 de ani de activitate printr-un turneu în cinci orașe, intitulat „Lie, Lie Ciocârlie, Rămân a voastră Marie!”. Cele cinci spectacole au avut loc în luna martie la București, Craiova, Râmnicu-Vâlcea, Bacău și Iași. Aceste concerte au avut o mare încărcătură emoțională, mai ales că ele s-au organizat în luna martie, care este dedicată mamei și femeii.

Performanțele vocale ale artistei au fost recunoscute de la începutul carierei, cântăreața fiind supranumită „ciocârlia cântecului popular românesc”, în scurt timp după debutul său. Cântecul care i-a adus consacrarea este „Lie, ciocârlie”.

În îndelungata sa carieră, Maria Ciobanu a fost distinsă cu premii și distincții prestigioase, între care Crucea națională „Serviciul Credincios”.

Moștenirea artistică pe care Maria Ciobanu o lasă românilor este sporită de cei trei copii ai acesteia, artiști ai scenei românești și internaționale: soprana Leontina Văduva, artista Camelia Ciobanu, stabilită în SUA, și interpretul de muzică populară Ionuț Dolănescu.

Cu ocazia spectacolului de retragere, Maria Ciobanu a cântat împreună cu Leontina Văduva, Camelia Ciobanu, Doinița și Ionuț Dolănescu. Atmosfera de sărbătoare a fost completată de artiști, precum Steliana Sima, Mariana Ionescu Căpitănescu, Gelu Voicu, Mioara Velicu și Gheorghe Turda. Acompanamentul a fost asigurat de Orchestra „Doina Basarabiei”, conducător artistic și orchestrator fiind Valeriu Cașcaval.

(Continuare în pagina a 8-a)



(Urmare din pagina a 7-a)

Subiectele bacalaureatului la română în anul 2018:

Cântăreața Maria Ciobanu, relația dintre copii și tabletă, „Moara cu noroc” sau analiza a două pasteluri despre iarnă

„Este foarte greu, sunt foarte emoționată, publicul este minunat, am trăit atâtea clipe frumoase pe scenă, îmi este greu să mă las de cântat”, ne-a spus Maria Ciobanu, sâmbătă seara, după concertul de la Sala Palatului, unde a fost aplaudată de 4.000 de spectatori. „Ciocârlia” muzicii populare românești ne-a mai povestit și ce planuri are după marea retragere de pe scenă: „Visul meu este să-mi văd nepoții mari și să-mi calce pe urme. Să mă țină Dumnezeu sănătoasă. Am șase nepoți, comori de copii buni și frumoși, cu drag mă ocup de educația lor și m-aș bucura peste ani să-i iubească publicul”. După seria de spectacole Maria Ciobanu va locui în America, mare parte a timpului, acolo unde s-a stabilit și fiul ei, Ionuț Dolănescu, alături de soție și de cei trei copii ai lor: „Acolo, viața este frumoasă, dar publicul e cam americanizat. Însă, tot le place „Lie, lie ciocârlie”. O să mai stau și acolo, mai vin și în țară, la prieteni, nu pot renunța la viața din România. Mă împart între țară și străinătate”.

(România liberă, 2016)

Note lexicale

a gugui – (dialectal) a scoate sunete dispartate, încă nearticulate în cuvinte; a gânguri

aptitudine – chemare, har, înclinare, înclinație, predilecție

ultracunoscut – foarte cunoscut, arhicunoscut

remarcat – observat, băgat de seamă de cineva; relevant, evidențiat

încărcătură emoțională – profunzimea emoțiilor și sentimentelor în interpretarea cântecelor populare

triluri – ornament muzical constând din executarea rapidă și repetată a două note consecutive

prestigios – important, însemnat

1. Prezentați, pe scurt, tema acestui articol. (5 puncte)
2. Explicați, pe baza textului, sensul metaforei: *ciocârlia cântecului popular românesc*. (3 p.)
3. Cum este descrisă în text familia Mariei Ciobanu? (5 p.)
4. Ce îi spuneau Mariei femeile din satul Roșiile și cum o numeau sătenii? (3 p.)
5. Ce făcea tatăl ei pentru a pune în valoare talentul Mariei? (3 p.)
6. Ce examen a dat Maria Ciobanu și cum a reușit să ocupe un post la o formație cunoscută din București? (2 p.)
7. Găsiți câte două sinonime pentru cuvintele: (5 p.)
cântec: _____
instrumentist: _____
aptitudini muzicale: _____
musafir: _____
dorință: _____
8. În ce lună au avut loc concertele pentru serbarea carierei artistice a Mariei Ciobanu și ce semnificație are această lună? (3 p.)
9. Găsiți în text formele (câte 1 exemplu) de imperfect ale verbelor *a cânta, a merge, a pune, a spune, a face*. (5 p.)
10. Găsiți în text formele (câte 1 exemplu) de perfect compus ale verbelor reflexive: *a se naște, a se îndeplini, a-și încheia* (3 p.)
11. Explicați sensul sintagmei *zâna satului*. (3 p.)

**II. ALEGEȚI UNUL DINTRE CELE DOUĂ SUBIECTE URMĂTOARE: ARGUMENTARE SAU REDACTAREA UNUI TEXT FUNCȚIONAL.**

(120–200 de cuvinte) Total 10 puncte

A) Realizați pe baza fragmentului de mai jos un text în care să prezentați 3–5 argumente referitoare la utilizarea tabletei de către copii.

Relația dintre copii și tabletă

Nu mai este un secret pentru nimeni că tehnologia *touchscreen* (în limba română *ecran tactil*) ne-a schimbat viața. În bine sau în rău, nu știm încă! Dar știm sigur că ne place și ne bucură, altfel nu am alerga atât de disperați după ultimele aplicații! Dacă mergeți dimineața cu autobuzul, aruncați o privire și numărați câți dintre pasageri sunt ocupați cu navigarea pe tabletă veți constata că o mare parte a lor se uită pe ecranele micilor aparate.

Copiii noștri nu fac nici ei excepție: nici nu au învățat bine să meargă sau să vorbească, și degețelul le „zboară” pe ecranul tabletei, intuind cu precizie ce au de făcut. Nu le trebuie mult să își dea seama singuri care sunt regulile unui joc. Am văzut copilași de 5 ani care știu să caute și să își instaleze jocuri gratuite de internet. O fetiță de 8 ani se lăuda că ea le „repară” tabletele tuturor din familie când se blochează. O fi bine, o fi rău? Un lucru știm sigur: tehnologia va face parte din viitorul copiilor noștri mai mult decât face parte din viața noastră! Acesta este un adevăr pe care greu îl mai putem schimba. Astfel, în ceea ce privește relația dintre copii și tabletă, opiniile oscilează în general între două extreme: fie le găsesc beneficii nenumărate, fie le condamnă definitiv ca fiind sursa tuturor relelor care li se întâmplă copiilor noștri, uitând că, chiar noi, adulții, suntem cei care le-au pus copiilor în brațe tableta!

(www.evz.ro, 2015)

B) Redactați o scrisoare cu tema de mai jos.

Sunteți elev/ă al/a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Giula. Realizați o scrisoare cu tema precizată mai jos. Redactați o scrisoare de intenție pentru angajare la Hotel Wellness Familiar din Giula. Semnați scrisoarea cu inițialele B.E.

Doriți să vă angajați în cadrul firmei Hotel Wellness Familiar din Giula. Recent ați citit într-un ziar local reclama firmei pentru un post de organizator de excursii la acest hotel. Motivați scrisoarea de intenție cu câteva informații: după liceu ați făcut o specializare în domeniul organizării excursiilor, iar pe baza experienței pe care o aveți și pe baza cunoștințelor de limbă (maghiara, româna, engleza) veți putea organiza vizite și excursii pentru turiștii români mai ales în orașul Giula și în alte localități unde trăiesc și români din Ungaria. Cunoașteți istoria orașului Giula și a localităților, precum și tradițiile românilor din Ungaria.

În redactarea scrisorii veți avea în vedere următoarele:

- să se respecte convențiile specifice unei scrisori de intenție;
- să se regăsească: formulele de adresare; data indicată și locul; formulele de încheiere,
- conținutul și structura să fie adecvate argumentării;
- să se asigure registrul stilistic și să se respecte normele de exprimare corectă, de ortografie și de punctuație.

(Urmare din pagina a 5-a)

Biserica Baptistă din Chitighaz, la 100 de ani în sunet de fanfară



Două decenii alături de fanfară

Georghe Moț a fost dirijorul fanfarei baptiste din Chitighaz din noiembrie 1988, și de atunci, timp de 20 de ani s-a implicat mai mult sau mai puțin în această lucrare. De la dânsul aflăm care este stilul fanfarei din Chitighaz. „Fanfara baptistă din Chitighaz este foarte apropiată de sufletul meu. Aici am trăit și 20 de ani din realizările mele. În cele două decenii am mai plecat în multe misiuni, am ajuns în alte orașe din Europa cu fanfara sau să dirijez, am fost în America, și nu am putut face față fanfarei, însă a venit în locul meu în tână priceput, un tânăr care era dornic să învețe cât mai mult, este vorba de *Iosif Stan*, dirijorul actual, care a continuat, mi-a preluat stilul, compozițiile mele și este foarte activ. Stilul fanfarei din Chitighaz este aparte față de alte fanfare de aici. Acest lucru îl motivează zona în care ne aflăm, zonă apropiată de Curtici, oraș care are o fanfară puternică cu zeci de fanfariști. Fanfara din Curtici a inspirat activitatea celor din Chitighaz. Eu scriu muzică de fanfară din anii '70, și având micul trafic veneam des la Chitighaz, sau chitighăzenii veneau la noi, la Curtici. Făceam tot timpul schimb de cântări, de cor, partituri pentru fanfară. Oamenii consideră fanfara ca pe un punct de înviorare. Fanfara de biserică are imnurile bisericești prelucrate direct pentru fanfară. Noi nu cântăm în Biserică ce nu-i a bisericii. Fanfara face un serviciu sufletelor, care știe să pună balsam pe o rană.”

Un fanfarist și profesor neobososit

Teodor Stan locuiește la Budapesta, dar este originar din Chitighaz. De mulți ani trăiește departe de satul său natal, dar nu putea să nu vină acasă în această frumoasă zi de sărbătoare. „Când vin la Chitighaz, simt că mă întorc acasă. În Biserica Baptistă din Chitighaz am învățat totul: să vorbesc românește, să mă rog, să cunosc instrumentele. Tot aici am învățat să cânt la instrumentele la care și azi am suflat. Când am început să cânt, părinții nu au fost de acord să merg la școala de muzică, pentru că erau cu gândul să nu ajung să cânt cine știe pe unde. Așa erau acele vremuri. Eu zic că Domnul a vrut să fiu muzician și așa că părinții mei s-au liniștit cu gândul că vreau să învăț muzică și am mers la școală. Am avut un pedagog foarte bun la Békés-Tarhos, unde am început să fac muzică. După aceea am ajuns la Dobrișan, la gimnaziu și, pe urmă, la Academia de Muzică din Budapesta. Când mi-am primit diploma de absolvent al universității de muzică am venit acasă și la gară mi-am cumpărat un ziar „Népszabadság”. Întâmplător, am văzut un anunț că în Filarmonica de Stat de la Budapesta se caută muzicieni pentru angajare. Am avut 10 zile să mă pregătesc pentru acest concurs de angajare și am reușit. Am cântat în această orchestră timp de 28 de ani. Primii ani am suflat în trombon și, paralel, am început să fiu profesor de muzică. La Budapesta am predat muzică la instrumente de suflat pentru copii de școală generală, apoi am ajuns să predau la facultate timp de 26 de ani și paralel am cântat în orchestră. Sunt de 80 de ani, dar încă și acum predau muzică elevilor de școală generală la Budapesta.”



Continuitatea este ceea ce contează

Iosif Stan, actualul dirijor al fanfarei, este în biserică din anii copilăriei. De 25 de ani a preluat conducerea fanfarei, lucru pe care îl face cum știe el mai bine. „Precum părinții mei m-au dus cu ei la biserică de mic așa și alți părinți își aduc copiii de mici la biserică, ca aceștia să știe de Dumnezeu și să se obișnuiască cu biserică și cu credință, să aducă slavă lui Dumnezeu. Dacă părintele vede că copilul lui are talent, știe să cânte sau zice că îi place vreun instrument, îl duce la școala de muzică. Așa am ajuns și eu să fac muzică. Am avut 12 ani când prima dată am cântat în corn, după aceea bunicul m-a îndrumat să cânt la basfligorn și am rămas la acest instrument. Am umblat și la școala de muzică de la Jula, iar experiența în fanfară mi-am dobândit-o cântând și în alte fanfare de nivel mai ridicat. Din 1993 sunt dirijorul fanfarei. La 12 ani, când am intrat eu în fanfară, erau 22 de fanfariști. Atunci erau vremuri bune pentru fanfară, pentru că majoritatea eram aici în sat. Acum chiar dacă avem mulți muzicieni renumiți, tineri foarte talentați, aceștia nu mai stau în sat, sunt plecați care încotro. Sunt dirijorul fanfarei de 25 de ani, perioadă în care fanfara a avut tot timpul și tineri, și mai vârstnici. Întotdeauna am avut tineri care i-au înlocuit pe cei vârstnici, așa că nu suntem mulți, însă sper să avem continuitate și încă viață lungă. Până avem tineri în biserică care învață să cânte este bine...”

T. Boca



Istoria celei mai cunoscute fotografii a literaturii române

Paris, Piața Fürstenberg, 1977. Trei scriitori, Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran, discută relaxat. Imaginea este surprinsă pe peliculă fotografică de Louis Monier și devine cel mai cunoscut cadru al literaturii române.

Louis Monier, fotograful care a realizat clișeul, era cunoscut în mediile literare pariziene pentru pasiunea sa de a realiza portretele marilor scriitori pe care îi putea întâlni în capitala Franței. De-a lungul timpului, a realizat mii de fotografii și editorii au început să apeleze la el din ce în ce mai des pentru a realiza portretele scriitorilor pe care urmau să-i publice.

Dar cum s-a ajuns la această fotografie cu cei trei scriitori români care va deveni atât de faimoasă?

„Îi cunoșteam pe fiecare în parte, am vrut să realizez portretele lor pentru că erau mari scriitori și eu cu asta mă ocupam. Reușisem să-i fotografiez, aveau încredere în mine, dar nu exista o fotografie cu toți trei împreună”, își amintește Louis Monier. Până când, la cererea editorului



său care pregătea o nouă carte, Mircea Eliade este convins să vină la Paris pentru o sesiune fotografică de promovare a volumului. Atunci s-a născut ideea realizării unei fotografii cu cei trei mari scriitori români împreună.

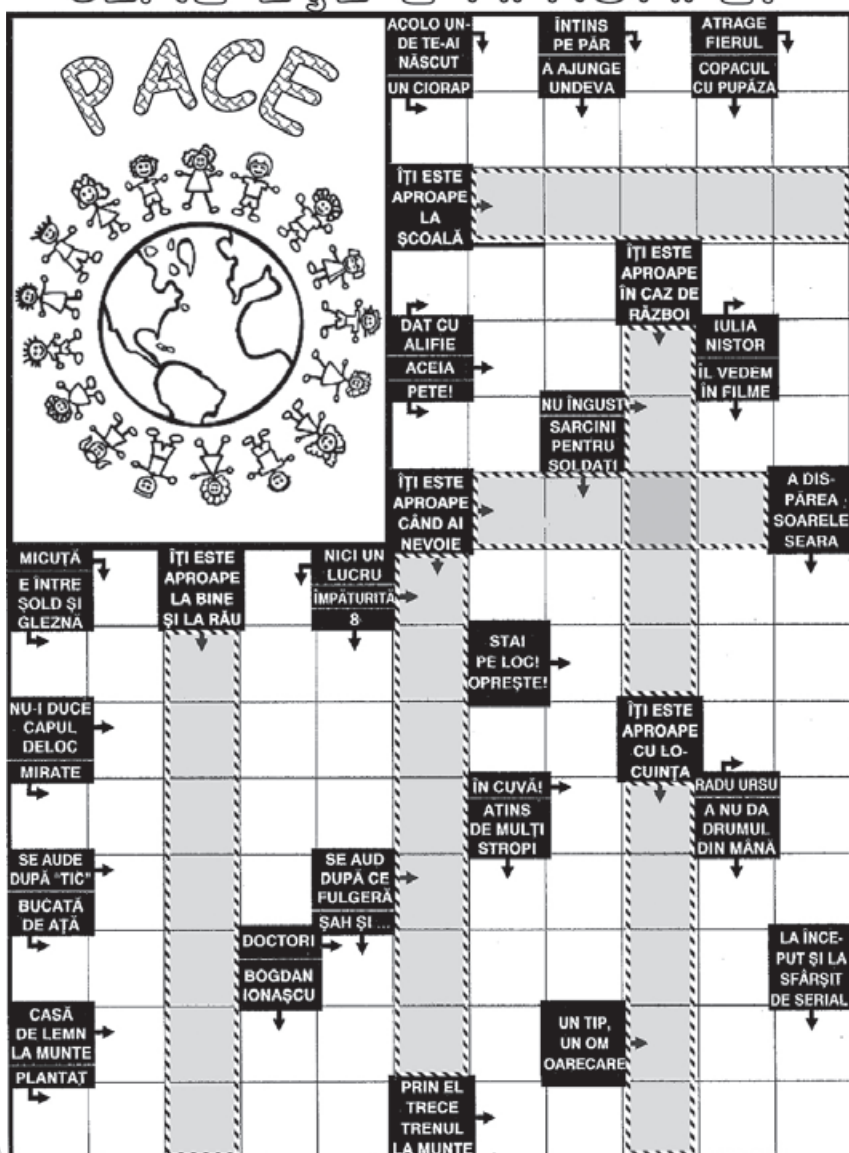
„Așa cum era stabilit, ne întâlnim cu toții, dar locul în care ne aflam era destul de întunecos. Nu puteam face fotografii acolo. Am ieșit în Piața Fürstenberg aflată în apropiere și așa am surprins aceste cadre”, a declarat Louis Monier pentru revista „Historia”.

Întâlnirea cu Louis Monier a avut loc la lansarea albumului „Les roumains de Paris” (Români la Paris), la standul românesc de la Salonul Cărții din capitala Franței, care s-a ținut la mijlocul lunii martie. Volumul, semnat Louis Monier și Basarab Nicolescu, cel care a avut ideea realizării acestui album, a fost și cea mai cerută carte la standul României de la salonul de carte parizian. Fotografii aflate în carte surprind mari personalități ale culturii române care s-au stabilit la Paris sau au trăit pentru o perioadă în capitala Franței. Între personajele lui Monier se regăsesc în album: Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugène Ionesco, Stéphane Lupasco, Vintilă Horia, Horia Damian, Constantin Virgil Gheorghiu, Monica Lovinescu și Virgil Ierunca.

Glume



CINE ÎȚI E APROAPE?



Îțic și Ștrul se întâlnesc la azilul de bătrâni.

– Mă, Îțic, ce cauți tu aici? Eu auzisem că i-ai lăsat așa de mulți bani lu' fi-tu că te-a băgat la azilul ăla de lux. Ce cauți aici, la azilul ăsta de stat?

– Mă, Ștrul, am cerut să fiu mutat aici.

– Dar de ce? Nu era mai bine acolo?

– Nu, mă, nu mă simțeam bine.

– Dar ce s-a întâmplat? Doctorii nu te tratau bine?

– Ah, nu mă puteam plânge.

– Atunci, asistentele nu erau suficient de atente?

– Nu mă puteam plânge.

– Femeile de serviciu, portarii, se purtau urât cu bătrânii?

– Nu, nu mă puteam plânge.

– Camera ta nu era suficient de mare, de curată, nu te lăsa pe afară?

– Nu mă puteam plânge.

– Păi, dacă-ți era atât de bine acolo, de ce ai venit aici?

– Aici mă pot plânge.



Soțul și soția la restaurant. De soț se apropie o frumoasă tânără și fără să spună nimic îl sărută cu patimă.

Soția furioasă:

– Cine este?

– Lasă-mă în pace... Acum mă gândesc cum să-i explic cine ești tu!



– Tu, nevastă, este adevărat că ai avut mai mulți bărbați înainte să te măriți cu mine?

– Măi, omule, aseară ți-a plăcut?

– Mi-a plăcut!

– Dar alaltăseară ți-a plăcut?

– Foarte mult!

– Dar cum crezi tu că se învață toate astea, la fără frecvență?



Într-un articol de ziar puteai citi:

„Aseară, pe autostradă, șoferul Ionescu Ion, de meserie polițist, s-a uitat cu o brichetă aprinsă în rezervorul mașinii, ca să vadă dacă mai are benzină. Mai avea!”

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Lectură

„Istoria povestită
copiilor”

de Simona Antonescu



Editura Nemi de carte pentru copii a lansat în luna aprilie „Istoria povestită copiilor”, de Simona Antonescu, cu ilustrații de Alexia Udriște – o serie de romane care-i va familiariza pe mici cititori cu istoria și legende românilor.

Cărțile din serie vor prezenta istoria României prin ochii a doi frați gemeni, Ilina și Călin, care găsesc într-un cufăr vechi din podul casei un manuscris (magic). Copiii se întorc în timp în diferite perioade istorice (cea mai îndepărtată e vremea lui Decebal, cea mai recentă e Marea Unire din 1918) și cunosc astfel viața oamenilor din acele timpuri.

Fiecare volum are în centru un personaj istoric și legendar (de la Decebal, la Mircea cel Bătrân, Menumorut, Domnița Chiajna, regele Mihai, diaconul Coresi, Iancu Jianu, domnița Ralu, Cuza Vodă, Vlad Țepeș, domnița Ruxandra, Basarab I, Carol I, Dimitrie Cantemir, domnița Bălașa și doamna Neaga ș.a.), iar cei mici vor călători atât pe firul timpului, cât și al spațiului în care aceștia au trăit. Detalii legate de îmbrăcăminte, feluri de mâncare, obiceiuri, evenimente istorice, toate se amestecă armonios în narațiuni care își propun să-i împrietenească pe copii cu istoria, să-i facă curioși și dornici de explorări.

Fiecare carte prilejuiește și o vizită într-un anumit loc din România, majoritatea acestor locuri încă existând ca vestigii și putând fi vizitate de copii (Roșia Montană, cetatea Histria, peștera Polovragi, Sarmizegetusa ș.a.).

Primele 3 titluri din „Istoria povestită copiilor” de Simona Antonescu: Decebal, Nobilul Aeticus și Menumorut

În pregătire:

4. Litovoi și Școala Solomonarilor din Crângul Pământului – anul 1270

5. Mircea cel Bătrân și școala scutierilor – anul 1395 Țara Românească

6. Regina Maria și Marea Unire – anul 1918

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

14 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

15 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: 17.00: Știri, date meteo 17.15: Legende românești – serialul profesorului Szabó Zsolt 17.30: La ceas de taină – Radio România 17.55: Încheiere

16 MAI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

17 MAI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

18 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – 100 de povești de aur ale sportului românesc 17.25: Sarea în bucate / preluare Radio Antena Satelor 17.55: Încheiere

19 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă/Radio Timișoara 17.55: Încheiere

20 MAI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16:00–18:00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII



dexonline

Dicționare ale limbii române

CONCILIAȚIE, *conciliații*, s. f. Conciliere, împăcare. ● Procedură de împăcare, în dreptul internațional, având ca scop înălțurarea conflictelor. [Pr.: -li-a-] – Din fr. *conciliation*, lat. *conciliatio*.



UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 16 mai, Duna TV, ora 7.15

miercuri, 16 mai, Duna World, ora 16.55

Programul românesc televizat vă oferă un montaj mai amplu despre serbarea de rămas bun a celor 48 de absolvenți ai Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Iula. Apoi vă invităm la Chitighaz, unde în zilele de 5 și 6 mai, fanfara Bisericii Baptiste a sărbătorit o sută de ani de la înființare. Realizator: Ștefan Crâsta



ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Iula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Iuhas

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Iula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Coordonator: Eunicia Trif

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Iula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Iula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: postmaster@mroodok.t-online.hu

Serbarea de adio a absolvenților de la Liceul „N. Bălcescu” din Jula



**FOAIA
românească**

11 mai
2018

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2018: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).